

Монографія ґрунтується на цікавій та різноплановій емпіричній базі, але в ній не наведено ряд деяких важливих відомостей, необхідних для належної оцінки читачем результатів цих емпіричних досліджень. Зокрема, не вказано параметри генеральної сукупності, спосіб формування вибірок, ступінь репрезентативності отриманих даних.

Автор обґрунтовує введення в науковий обіг поняття «організована корупційна злочинність», розглядаючи його як «різновид економічної злочинності». Підтримуючи введення даного терміна, ми вважаємо, що визначення його як різновиду саме економічної злочинності не виправдано його звукує. Адже існує цілий ряд організованих корупційних угруповань, яке діють поза сферою економіки і не вчиняють економічних злочинів.

Деякі пропозиції автора щодо внесення змін до нормативно-правових актів виглядають недостатньо аргументованими. Зокрема це стосується критики назви Закону України «Про запобігання корупції», яка на думку автора, не відповідає його змісту, адже є констатацією заперечення існування корупційної злочинності в Україні. На нашу думку, така критика є надмірною. У кримінології формулювання запобігання злочинності, зокрема корупційним злочинам, є усталеним і розуміється як діяльність, спрямована на недопущення вчинення нових злочинів.

О. Ю. Бусол запропоновано визначення та включення до статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» терміна «суб'єкти протидії корупції». Нам здається, що віднесення до суб'єктів протидії корупції всіх фізичних та юридичних осіб, які вживають заходи з метою мінімізації корупції, робить це визначення надто широким і розпливчастим. Цей припис не може означати покладання на фізичних та юридичних осіб спеціальних прав чи обов'язків в цій сфері. З іншого боку, всі вони і так у встановлених законодавством межах мають право вчинювати дії антикорупційного характеру.

У цілому рецензована робота є самостійною та завершеною науковою працею, яка до того ж має певну історичну цінність завдяки охопленню нею періоду розбудови незалежної України. Основні положення, викладені в монографії, можна побачити в попередніх наукових публікаціях О. Ю. Бусол. Тож рецензована книга є логічним підсумком багаторічної роботи автора над тематикою протидії корупційній злочинності в Україні.

Монографія Бусол Олени Юріївни «Корупційна злочинність в Україні у сучасний період», безумовно, є суттєвим внеском у розвиток вітчизняної кримінології.

I. О. КРЕСІНА

Ірина Олексіївна Кресіна, доктор політичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, завідувач відділу правових проблем політології Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

ЖИТИ ВІЛЬНИМ АБО ПОМЕРТИ*

«Жити вільним або померти» – це безальтернативна настанова Українського народу в його тисячолітній боротьбі за вільну, соборну, самостійну державу, це дух Майдану під час Революції Гідності, це доленосний імператив українських патріотів – воїнів та волонтерів у нинішній російсько-українській війні. І ці слова з виступу Президента України Петра Порошенка у Конгресі США зірвали бурхливі оплески американських конгресменів. І цей імператив фактично визначає сутність і спрямованість зусиль нашого суспільства і держави для забезпечення інтересів нації, її безпеки, територіальної цілісності й суверенітету.

В умовах агресії і окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим – невід'ємної складової Української держави особливої актуальності набуває наукове осмислення кримської проблематики в контексті забезпечення національної безпеки України, причин того її стану, за якого сталася окупація Криму, вироблення наукових підходів до формування державної стратегії деокупації півострова, відновлення правового статусу Автономної Республіки Крим і міста Севастополя в складі єдиної, соборної, унітарної Української держави. Виконання цього вкрай важливого завдання передбачає міцне опертя на документальну, широку джерельну базу, її систематизацію і переосмислення.

Саме такою базою і став п'ятитомний збірник документів і матеріалів, систематизованих у хронологічному й тематичному порядку щодо політики безпеки в її кримському векторі. Це архівні документи, акти української і кримськотатарської державності, міжнародно-правові акти, судові рішення, матеріали діяльності громадських організацій, політичних партій, наукові публікації тощо. За обсягом охоплених документів і матеріалів даний збірник є унікальним у вітчизняній документалістиці. Як зазначають упорядники

© I. О. Кресіна, 2015

* Національна безпека України: кримський вектор: збірник документів і матеріалів (1917–2014 рр.); у 5 ч. / упоряд.: Л. Рябошапка, І. Вдовичин, В. Гринчак, А. Луцький, І. Том'юк; за ред. Л. Рябошапка, А. Луцького. – Л.: Ліга-Прес, 2015. – Ч. 1. – 904 с.; Ч. 2. – 732 с.; Ч. 3. – 828 с.; Ч. 4. – 760 с.; Ч. 5. – 772 с.

цього видання, представлення документів і матеріалів у міжнародному, правовому, історичному, культурному, соціологічному, психологічному вимірах створює додаткові підстави для продовження змістовного аналізу проблематики національної безпеки, а це, у свою чергу, передбачає формування більш дієвого механізму реалізації окремих напрямів державної політики з питань національної безпеки, визначення збалансованої конституційної моделі територіальної організації влади.

Без сумніву, виданням цього збірника колектив упорядників (доктор юридичних наук Л. Рябошапка, доктор політичних наук І. Вдовичин та ін.) дав науковцям, державним діячам і службовцям колосальну можливість розбудувати систему національної безпеки України на основі демократичних європейських принципів, на засадах гуманізму, патріотизму і верховенства права. Шкода лише, що наклад цього унікального видання (30 примірників) робить його бібліографічною рідкістю. А тому хочеться низько вклонитися упорядникам за їхню подвижницьку працю й одночасно побажати їм належної уваги з боку урядовців до надзвичайно цінного джерела мудрості й державницького досвіду та збільшення накладу для розширення кола небайдужих, свідомих і рішучих у відстоюванні національних інтересів читачів.